

P. Nikiforos Diamandouros
Euroopan oikeusasiamies

Julkinen kuuleminen

luonnoksesta EU:n virkamiehille suunnattuja julkisen palvelun periaatteita koskevaksi julkilausumaksi

Johdanto

Euroopan oikeusasiamies tutkii kanteluita EU:n toimielinten¹ toiminnassa ilmenevistä hallinnollisista epäkohdista. Oikeusasiamies on päätellyt kantelujen käsittelystä saamiensa kokemusten ja toimielimiin ja niiden henkilöstöön, kansalaisiin ja kansalaisyhteiskunnan järjestöihin solmittujen yhteyksien perusteella, että virkamiehet ja yleisö hyötyisivät EU:n virkamiehille² suunnattuja julkisen palvelun periaatteita koskevasta yksinkertaisesta ja konkreettisesta julkilausumasta.

Oikeusasiamies on laatinut **luonnoksen** tällaiseksi julkilausumaksi, mistä hän pyytää esittämään huomautuksia.

Luonnoksen tavoitteena on ottaa huomioon muun muassa jäsenvaltioissa noudatettavat parhaat käytännöt. Tämän tavoitteen edistämiseksi Euroopan oikeusasiamies kuuli Euroopan oikeusasiamiesten verkon kansallisia oikeusasiamiehiä ennen luonnoksen laatimista. Kansallisille oikeusasiamiehille lähetetty **kuulemisasiakirja** ja heidän vastauksistaan laadittu **raportti** ovat saatavilla tausta-asiakirjoina.

Miksi Euroopan oikeusasiamies ehdottaa julkisen palvelun periaatteita koskevaa julkilausumaa?

Euroopan oikeusasiamiehen *toiminta-ajatuksessa* esitettyihin tavoitteisiin sisältyvät *”luottamuksen lisääminen kansalaisten ja Euroopan unionin välisen vuoropuhelun avulla ja korkeatasoisimpien käyttäytymisnormien vaaliminen unionin toimielimissä.”*

Oikeusasiamies pyrkii myös *”vaikuttamaan myönteisesti EU:n toimielimien hallintokulttuuriin”* (katso oikeusasiamiehen *Strategia toimikaudelle*).

¹ Termiä ”toimielin” käytetään tässä yhteydessä tarkoittamaan EU:n kielenkäytön mukaisia ”toimielimiä, elimiä ja laitoksia”.

² Termillä ”virkamies” viitataan EU:n toimielimien henkilöstöön. Heitä nimitetään EU:n kielenkäytössä virallisesti ”virkamieheksi ja muuksi henkilöstöksi”.

Julkilausuman tarkoituksena on selventää joitakin perusarvoja, joita EU:n virkamiehien on toiminnallaan ilmennettävä. Arvoja selventävän julkilausuman avulla pyritään edistämään kansalaisten luottamusta EU:n virkamieskuntaan ja EU:n toimielimiin, joissa virkamieskunta työskentelee.

Julkilausumaluonnoksen tarkoituksena on täydentää olemassa olevia välineitä, kuten EU:n *henkilöstösääntöjä*, *varainhoitoasetusta* ja *Euroopan hyvän hallintotavan säännöstöä*, jotka sisältävät virkamiehien toimintaa säänteleviä yleisiä sääntöjä ja periaatteita. Tarkoituksena on auttaa virkamiehiä keskittymään siihen, missä hengessä heidän olisi sovellettava EU:n toimielimien yksityiskohtaisia sisäisiä sääntöjä, joilla säännellään sellaisia asioita kuin lahjojen vastaanottamista ja eturistiriitoja. Siten edistetään hyvää hallintotapaa ja vähennetään hallinnollisten epäkohtien ilmenemisen todennäköisyyttä.

Julkinen kuuleminen

Julkisen palvelun periaatteita koskevaan luonnokseen liittyviä huomautuksia pyydetään yksittäisiltä henkilöiltä ja organisaatioilta.

Oikeusasiamies lähettää EU:n toimielimille ja elimille, jotka on mainittu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklassa, sekä EU:n virastojen päälliköiden verkostolle kirjeen tiedottaakseen niille julkisesta kuulemisesta.

Kaikki määräaikaan mennessä saapuneet huomautukset otetaan huomioon, kun Euroopan oikeusasiamiehen EU:n virkamiehille suunnattuja julkisen palvelun periaatteita koskevaa julkilausumaa laaditaan.

Oikeusasiamiehen on kaikkien EU:n toimielimien tavoin toimittava mahdollisimman avoimesti, ja hänen toiminta-ajatuksessaan kannustetaan avoimuuteen. Luettelo henkilöistä ja organisaatioista, joilta on saatu huomautuksia, julkaistaan näin ollen Euroopan oikeusasiamiehen verkkosivulla. Yleisöllä on pyynnöstä oikeus tutustua huomautuksiin.

Jos on olemassa perusteltu syy, jonka vuoksi nimeä ei pitäisi julkaista ja/tai kommenttia antaa yleisön saataville, syy pyydetään ilmoittamaan huomautusta lähetettäessä.

Miten vastata kuulemiseen?

Huomautukset lähetetään oikeusasiamiehelle 15. toukokuuta 2011 mennessä

- kirjeitse: Euroopan oikeusasiamies, 1 avenue du Président Robert Schuman, CS 30403, F - 67001 Strasbourg Cedex, Ranska;
- faksilla: +33 (0)3 88 17 90 62;
- sähköpostitse: <http://www.ombudsman.europa.eu/shortcuts/contacts.faces>

Luonnos julkiseksi kuulemiseksi

Julkisen palvelun periaatteet

EU:n virkamiehien* toimintaa ohjaavat julkisen palvelun periaatteet

Sitoutuminen Euroopan unioniin ja sen kansalaisiin

Virkamiehien on oltava tietoisia siitä, että unionin toimielimien tarkoituksena on edistää unionin ja sen kansalaisten etuja.

Heidän on annettava suosituksia ja tehtävä päätöksiä ainoastaan näiden etujen edistämiseksi, ei missään muussa tarkoituksessa.

Virkamiehien on hoidettava tehtävänsä parhaan kykynsä mukaan ja toimittava hyvänä esimerkkinä muille.

Rehellisyys

Virkamiehien on kaikkina aikoina toimittava tavalla, joka kestää tarkan julkisen valvonnan. Pelkkä lain mukaan toimiminen ei riitä täyttämään velvoitetta.

Virkamiehien ei pidä tehdä sellaista taloudellista tai muuta sitoumusta, joka saattaa vaikuttaa heihin heidän hoitaessaan tehtäviään. Heidän on ilmoitettava kaikki yksityiset edut, jotka liittyvät heidän tehtäviinsä.

Virkamiehien on toteutettava toimia välttääkseen eturistiriidat ja niiden ilmenemisen. Velvoite jatkuu heidän erottuaan tehtävistään.

Kuluja ja korvauksia koskevia vaatimuksia esittäessään virkamiehien on noudatettava yleisiä sopivaisuussääntöjä eikä heidän pidä pyrkiä saavuttamaan enimmäishyötyä.

Objektiivisuus

Virkamiehien olisi oltava ennakkoluulottomia, todisteiden perusteella toimivia ja halukkaita kuulemaan eri näkökantoja. Heidän olisi oltava valmiit tunnustamaan ja oikaisemaan virheet.

Sellaisissa menettelyissä, joissa noudatetaan vertailevaa arviointimenetelmää, virkamiehien olisi annettava suosituksia ja tehtävä päätöksiä ainoastaan henkilöiden ansioitumisen ja muiden laissa yksiselitteisesti määriteltyjen tekijöiden perusteella.

* Termillä "virkamies" viitataan EU:n toimielimien, elimien, toimistojen ja laitosten henkilöstöön. Heitä nimitetään EU:n kielenkäytössä virallisesti "virkamieheksi ja muuksi henkilöstöksi".

Virkamiehien ei pidä antaa henkilöihin liittyvien henkilökohtaisten mieltymyksiensä vaikuttaa ammatilliseen toimintaansa.

Kunnioitus muita kohtaan

Virkamiehien on toimittava kunnioittavasti toisiaan ja kansalaisia kohtaan. Heidän on oltava kohteliaita, avuliaita ja yhteistyöhaluisia.

Avoimuus

Virkamiehien on oltava halukkaita antamaan selvityksiä toiminnastaan ja siihen liittyvistä syistä. Heidän on suhtauduttava myönteisesti julkiseen valvontaan, joka kohdistuu heidän toimintaansa ja siihen, noudattavatko he julkisen palvelun periaatteita.